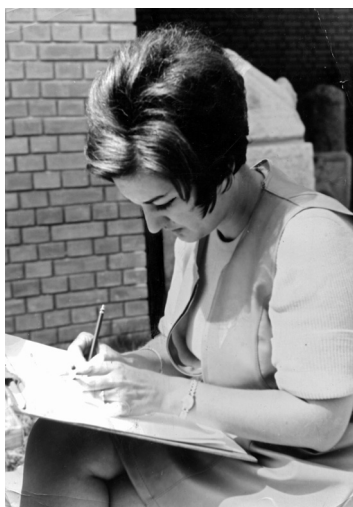

IN MEMORIAM

Ана Премк
(1937–2022)

Колеге, сараднике и пријатеље растужила је вест да нас је напустила Ана Премк, магистар археологије у пензији из Београда. Памтимо драги лик једне, за напоран рад али и дружење након њега, увек расположене особе, која је остала у лепом сећању многих генерација археолога, нарочито оних који су стасавали бавећи се античком керамиком. Моја сећања на Ану су везана за терене на којима смо биле и на обраду и цртање материјала са археолошких ископавања, које је нарочито волела и што је са изузетном лакоћом радила. Ни бука, ни галама археолошких екипа нису могле да је ометају у томе. Помно посматрајући предмете и тражећи најбољи угао да их представи, успевала је да од најобичнијих теренских налаза да направи мала уметничка дела, радећи најпре елегантне цртеже у оловци, а потом технички прецизно их цртајући у тушу, стварајући документацију изузетно прецизне, али и немерљиве естетске вредности.

Ана Премк је свој радни век провела у Археолошком институту у Београду, за који је и након одласка у пензију била везана, највише на пројектима истраживања Сирмијума, који је одлично познавала и коме се увек радо враћала. Рођена је 11. јануара 1937. године у Београду, где је завршила основну и средњу школу. Студије археологије на Филозофском факултету у Београду за-

вршила је 1960. године, специјализујући се из области античке археологије. У периоду од 1961. до 1970. године била је запослена у Археолошком друштву Југославије, а од 1970. до одласка у пензију 1997. године, радила је у Археолошком институту у Београду, на месту документатора-сарадника, касније стручног саветника (од 1985) и истраживача сарадника (од 1993).

Године 1974. магистрирала је на одељењу за археологију Филозофског факултета у Београду, са темом: „Керамика из затворених целина IV века у Сирмијуму”, који представља резултат њених дугогодишњих теренских и кабинетских истраживања панонске престонице, Сирмијума. Проучавајући римску керамику Сирмијума, Ана Премк је за потребе међународног пројекта истраживања овог изузетног налазишта начинила први и најобимнији типолошки систем, који је коначно обликовала 1973. и базирала га на функционалној анализи посуда. Ради лакшег документовања, не само керамичких форми (лонци, таџири, зделе и др.) већ и технолошко-морфолошких карактеристика судова (фактуре, обраде површина судова), формирала је јединствен начин обележавања, користећи симболе, слова и бројеве, што је касније нашло нарочито практичну примену у обради обимне ђердапске керамичке грађе, као и налаза са систематских истраживања значајних античких налазишта, попут Сингидунума, Виминацијума, Медијане, Наисуса, Тимакум Минуса и других. Захваљујући прегледности ове класификације, многи каснији истраживачи у Србији су је користили као основу за обраду римске керамике на бројним налазиштима, и са мањим модификацијама, у употреби је и данас у теренском и кабинетском раду.

Ана Премк је била учесник бројних теренских истраживања, углавном налазишта из римског доба, као што су Сингидунум (Калемегданска тврђава), Губеревац на Космају, Равна – Тимакум Минус, локалитета на територији Ниша, или локалитета испитиваних у оквиру пројекта Ђердап I и II (римски канал код Сипа, Доњи Милановац – Талијата, Чезава–Нове, Салдум–Кантабаза, Вајуга–Песак и др.).

Била је дугогодишњи секретар и технички уредник часописа *Старинар*, као и међународне серије публикација *Sirmium*, које је издавао Археолошки институт са партнерским институцијама. Учествовала је у раду Српског археолошког друштва и међународне асоцијације за проучавање римске *керамике Rei cretariae romanae fautores*. Године 1976, поводом двадесетпетогодишњице постојања Археолошког друштва Југославије, добила је повељу са медаљом за изузетно залагање.

Током своје каријере, Ана Премк је објавила неколико текстова у часописима и зборницима радова. Била је аутор чланака о налазима кера-

мичких пећи и производњи раноримске керамике у Сирмијуму (1978, 1992. и 1993. године), керамичких фигурина у облику животиња из Виминацијума (1995), а као коаутор је објавила прилоге о сондажним истраживањима налазишта Вајуга–Песак у оквиру пројекта Ђердап II (са П. Поповић и Љ. Бјелајац, 1984) и локалитета 80 у Сирмијуму (са М. Јеремић, 1996). Такође је била коаутор и прилога о појединачним покретним налазима из Сирмијума, какви су налаз мермерне главе Диоскура (са Е. Охсеншлагером, 1993) или дно керамичког тањира-остракона са локалитета 72 (са С. Ломом, 2005).

Ану Премк памтићемо као великог стручњака и једну ненаметљиву, увек насмејану и вредну особу, спремну да помогне саветима, знањем и великим искуством које је поседовала. Њеним одласком археолошка струка изгубила је свог врсног стручњака, у тренутку када је припремала рукопис вишедеценијских проучавања керамике Сирмијума, у коауторству са Јасном Давидовић из Музеја Срема, а недостајаће нам и изванредни илустратор покретних налаза за домаће и међународне публикације.

Sit tibi terra levis!

Гордана Јеремић